ANUL IV. — Nr. 951 EDIȚIA A DOUA SAMBATA, 21 SEPTEMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREÏ LUNÏ
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din *Județe* și *Străinătate* prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13

Un număr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuib strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc NUMAÏ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIÙ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANU

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Carol I opărit

TRAMPĂ DE MOȘTENITOR

Consiliul general de instrucțiune

REGELE LA MONZA

REFORMA MAGISTRATUREI

SINUCIDEREA LUÏ BOULANGER

„Adevĕrul" la Iași

CĂSĂTORIA CU CUȚITUL

Misterul de la Turnul Eiffel

București, 20 Septembre 1891.

CAROL I OPĂRIT

Ziarele oficioase anunță cam cu frică o veste dintre cele maĭ ciudate și maĭ greŭ de crezut: Carol I se va întoarce zilele acestea în țară, împreună cu generalul Florescu, fără a se maĭ duce la Berlin.

Știrea aceasta este într'adevĕr extra-ordinar de gravă și oficioșiĭ, dinasticĭ în acest moment, duc o frică foarte bine întemeiată.

Căcĭ să cercetăm puțin cazul, să vedem ce ipoteze se pot ivi pentru a da o explicație mulțămitoare acestuĭ fapt de o ciudățenie rară.

Carol I să nu se ducă la Berlin? Lucrul nu poate să fie curat.

Intr'adevĕr, pentru ce a plecat Regele din țară? Pentru că boala Regineĭ cerea numaĭ de cât prezența Luĭ la Venezia și acum la Pallanza? Ferească D-zeŭ!

Regina n'a avut asupra luĭ Carol I, de rîndul acesta, de cât o înrîurire incidentală. Ea s'a bolnăvit tocmaĭ la timp și boala eĭ se agrava, par'că într'adins, proporțional cu încordarea politiceĭ europene.

Coincidența favorabilă dintre boala Regineĭ Elisabeta și dintre trebuința ce avea Regele de a pleca să sondeze terenul pe la curțile tripleĭ alianțe, a fost o adevĕrată binefacere pentru Dînsul.

Nu știm însă dacă în momentul de față — luând de adevĕrată știrea că El nu se maĭ duce la Berlin, — Carol I nu va fi blestemând ceasul în care a plecat la Venezia.

Dar, în sfîrșit, orĭ care ar fi actuala dispoziție de spirit a M. Sale, rĕmâne în afară de orĭ-ce îndoială, că scopul călĕtorieĭ Regeluĭ a fost politic și că, după toate aparențele, Carol I n'a reușit în întreprinderea Sa.

Se vede că atât la Viena, cât și maĭ ales la Monza, Regele a căpătat asigurărĭ formale, saŭ cel puțin informațiĭ sigure, că tripla alianță nu este de loc dispusă a'șĭ lua vr'un angajament precis față cu România, saŭ, maĭ bine, față cu Carol I.

Pentru M. Sa, chestiunea vitală, față cu eventualitatea unuĭ rĕzboiŭ între Puterile cele marĭ, nu este aceea a existențeĭ Românieĭ ca stat neatârnat. El se îngrijește numaĭ de Dinastie și, trebue s'o recunoască toțĭ, Dinastia este azĭ în mare primejdie.

Articolele din *Kreuzzeitung*, pe carĭ noĭ le am reprodus saŭ rezumat, sunt din izvor palatist și nota lor dominantă este grija de viitorul, de existența Dinastieĭ Hohenzollern în România.

Ziarul prusian bate maĭ ales în această strună și caută să înflăcăreze și pe *Neue Freie Presse* și pe *Pester Lloyd* pentru cauza familieĭ flămînde a Hohenzollernilor.

Articolele din *Kreuzzeitung* aveaŭ menirea de a alarma sferele politice din Germania și de a pregăti ast-fel o primire favorabilă luĭ Carol I la cancelariatul din Berlin. Se vede însă că planul n'a izbutit.

Austro-Ungaria nu voiește să se angajeze a susține cu forța armată Dinastia luĭ Carol I în România. Ea face poate, în această privință, planurĭ identice cu cel din Bulgaria, saŭ, ceea ce este maĭ probabil, ea găsește că'ĭ convine minunat ca Rușiĭ să intre în România, pentru a preface nenorocita noastră țară într'un câmp de rezboiŭ și a feri ast-fel invaziunea rusească în inima monarchieĭ dualiste.

Orĭ cum, la Viena I s'a arătat luĭ Carol I, în această călătorie, că toate sunt în zadar și că El e redus la propriile luĭ mijloace.

De aci marea mâhnire a M. Sale care a făcut pe generalul Florescu să dea acea telegramă alarmantă din Veneția.

In urma eșeculuĭ de la Viena, ce maĭ putea întâmpina Carol I la Monza de cât o ridicare din umerĭ a luĭ Umberto? N'o să vie doar bersaglieriĭ italienĭ ca să formeze garda Dinastieĭ în contra Rusieĭ.

Ce era să maĭ caute Carol I la Berlin? Ulaniĭ prusacĭ nu pot veni la Bucureștĭ, și chiar dacă ar putea, tot n'ar veni. Germania nu poate să dea Regeluĭ nicĭ un sprijin, când Austro-Ungaria n'o voește.

La Berlin lumea se pregătește pentru a vedea jucându-se poate ultima carte a ramureĭ maĭ principale a Hohenzollernilor și se va găsi oare cine-va care să se ocupe de un Hohenzollern de a zecea mînă?

Prin urmare, Carol I stă rĕŭ de tot, Carol I se întoarce opărit din călĕtoria sa.

Această stare de lucrurĭ nu va ținea însă mult și Carol I, vĕzêndu-se compromis cu desăvârșire, se va duce poate la Petersburg saŭ la Moscova, însoțit de Mitiță Sturza, de Alexandru Lahovary saŭ de Petre Carp pentru a se închina Țaruluĭ.

T. R. D.

TELEGRAME

LONDRA, 19 Septembrie. — *Times* zice că se poate crede că emisiunea împrumutuluĭ rusesc se va face peste vr'o zece zile și în mod simultaneŭ în Francia, Anglia, Olanda, Danemarca și Rusia, cu curs de 80%.

LONDRA, 19 Septembrie. — Deputatul James William Lavther a fost numit subsecretar de Stat la ministerul afacerilor streine, în locul luĭ Sir Fergusson.

OTTAWA, 19 Septembrie. — Camera deputaților a adoptat o adresă Regineĭ, care cere suspendarea clauseĭ națiuneĭ celeĭ maĭ favorizate a tratatelor de comerț.

CASSEL, 19 Septembrie. — Adunarea generală a Ligeĭ evanghelice a adoptat o resoluțiune contra readmitereĭ redemționiștilor.

MUNICH, 19 Septembrie. — Ministrul de finanțe a depus la Camera deputaților proectul bugetuluĭ pe 1892—93 care este echilibrat la 300,863,337 mărcĭ, cheltuelile sunt cu 20,437,695 mărcĭ maĭ considerabile de cât în 1891.

ROMA, 19 Septembre. — Papa a făcut să se citească, la primirea asociațiunilor tinerimeĭ catolice, discursul sĕŭ, care zice în substanță că este cu neputință să se despartă alipirea Papeĭ de iubirea Bisericeĭ; aceia carĭ zic că Papa este liber falșifică idea de libertate. Ducețĭ cu voĭ, zice discursul, ca fruct al pelerinagiuluĭ vostru, o unire maĭ strânsă de cât orĭ când cu Papa și hotărârea de a apăra causa sa prin toate mijloacele legitime.

TRAMPĂ DE MOȘTENITOR

Citim în *Constituționalul*:

Se zice că A. S. Principele Carol de Hohenzollern, al doilea nepot al M. S. Regeluĭ, va sosi toamna aceasta în Capitală unde va servi ca sub-locotenent în regimentul 3 de călărașĭ.

Curios de tot!

Ferdinand, care pretinde a fi moștenitorul Tronuluĭ, a servit în armata germană și fratele sĕŭ ar servi în armata română?

Se pregătește oare vr'o **trampă** *între prințișoriĭ nemțeștĭ în privința moșteniriĭ Tronuluĭ?*

Saŭ Ferdinand a eșit prost și se pregătește vr'un **moștenitor în rezervă?**

Noĭ zicem tutulor Hohenzollernilor, marĭ și micĭ:

Geaba vii, geaba te ducĭ!
Geaba rupĭ niște papucĭ!

Argus

Sinuciderea luĭ Boulanger

PARIS, 20 Septembre. — **Sinuciderea generaluluĭ Boulanger nu a produs o mare impresie în populațiune; ziarele, afară de foile boulangiste, zic că moartea generaluluĭ nu are nicĭ o însemnătate politică.**

REFORMA MAGISTRATUREI

Observărĭ asupra legeĭ pentru judecătoriile comunale și de ocoale

VI

După ce am vĕzut competența judecătoriilor comunale în materie civilă, să studiem și competența lor în materie penală.

Art. 18 dă în judecata judecătoriilor comunale toate abaterile prevĕzute de legea polițieĭ rurale.

E firesc lucru ca abaterile prevĕzute de această lege privitoare numaĭ pe sătenĭ, să fie judecate de eĭ înșișĭ. Decĭ dispoziția legeĭ actuale e foarte bună.

De asemenea e laudabilă dispozițiunea aliniatuluĭ de sub art. 18, care desființează solidaritatea între sătenĭ, în caz de prădăciune și de dărĭ de foc, solidaritate stabilită prin art. 84 și 85 din legea polițieĭ rurale.

Când s'a propus, în Cameră, suprimarea acestuĭ aliniat, uniĭ susțineaŭ solidaritatea, sub cuvînt că prin ea s'ar fi adus multe foloase, de oare-ce jafurile și focurile carĭ bântuiaŭ țara aŭ fost împuținate. La această obiecțiune, D. Eug. Stătescu, ministru de justiție, a rĕspuns, cu multă dreptate, că legea polițieĭ rurale făcea rĕzpunzĕtorĭ pe cetățenĭ cinstițĭ de faptele tâlharilor; „că aceasta nu numaĭ că rĕstoarnă orĭ-ce principiŭ de drept, dar revoltă și bunul simț, echitatea naturală; că dacă se întâmplă hoțiĭ și dărĭ de foc, aceasta este treaba administrațieĭ ca să le stîrpească, iar nu să înlocuim neputința societățeĭ de a înfrîna rĕul, cu o dispoziție care a dat loc la cele maĭ marĭ abuzurĭ și la cele maĭ strigătoare nedreptățĭ.

Aceste argumente așa de puternice cred că vor face pe noul legiuitor să mențіe aliniatul articoluluĭ 18.

Cu ocaziunea acestuĭ articol se naște încă o încurcală.

După art. 1 nu sînt judecătoriĭ comunale în comunele rurale unde sînt judecătoriĭ de ocoale. In asemenea comune cine va judeca abaterile prevĕzute de legea polițieĭ rurale?

Rĕspunsul este foarte ușor de dat, știindu-se că, în asemenea localitățĭ, judecătorul de ocol ține locul și a judecătoriilor comunale. Ne lovim, însă, de art. 51 al. 2 care ca din senin, spune că judecătorul de ocol însușește competența judecătorieĭ comunale în comunele *urbane*.

D. *N. S. Rainu*, comentator al legeĭ pentru judecătoriile comunale, e de părere ca, în asemenea comunĭ rurale, cunoașterea abaterilor de la legea polițieĭ rurale s'o aibă primarul și consiliul comunal. „De și s'ar părea curios, zicea D-sa, ca aceleașĭ felurĭ de pricinĭ să se judece într'o comună de către o instanță și în altă comună de altă instanță, totușĭ nu vĕd altă deslegare a chestiuneĭ. Un argument hotărîtor în favoarea opiniuneĭ mele este că legiuitorul a prevĕzut în art. 50 din lege și apelurĭ contra cărților de judecată pronunțate de *consiliile comunale*. La care judecată a consiliilor comunale s'ar fi referit legea, de cât numaĭ la aceea a abaterilor de la legea polițieĭ rurale, în comunele rurale unde se află judecătorie de ocol? In nicĭ o altă ocaziune nu maĭ judecă consiliul comunal".

Această părere mi se pare greșită.

Dacă art. 50 prevede că judecătorul de ocol va judeca apelurile contra cărților de judecată pronunțate de consiliile comunale, nu maĭ are, însă, nicĭ o rațiune în urma legeĭ tocmelelor agricole din 1882. In adevĕr, până la această lege, și conform art. 20 din legea judecătoriilor comunale, *consiliile comunale* judecaŭ contestațiile isvorîte din tocmelĭ agricole și numaĭ contra deciziunilor consiliilor comunale *în asemenea materie* se putea face apel la judecătoriile de ocoale. Astazĭ prin urmare, judecătorul de ocol nu maĭ are a se pronunța *nicĭ odată* asupra unor apelurĭ contra cărților de judecată a consiliilor comunale; dispoziția art. 50 care pomenește de aceste apelurĭ, trebue considerată ca neexistentă.

„Contestațiile isvorîte din tocmelĭ agricole", acesta era *singurul* caz lăsat în judecarea consiliilor comunale; în urma legeĭ din 1882, consiliile comunale *nu maĭ judecă nimic*, prin urmare nicĭ abaterile de la legea polițieĭ rurale.

Consiliile comunale nu pot judeca asemenea abaterĭ; judecătoriile comunale nu, fiind-că nu există în localitățile de carĭ vorbim; judecătorul de ocol nu, fiind-că ne lovim de art. 51 al. 2. Atuncĭ cine le judecă? Rĕmân nejudecate?

Părerea este că trebue să considerăm dispoziția art. 51 al. 2 ca o greșală de redacțiune. Și nicĭ nu poate să fie alt-fel; căcĭ dacă am lua de bună dispoziția acestuĭ articol, ar urma ca judecătorul de ocol din un têrg comună rurală, în care, conform art. 1, nu sunt judecătoriĭ comunale, să nu poată judeca nicĭ una din afacerile civile carĭ cad în competența acestor judecătoriĭ. Ba ar urma să maĭ spunem că toate cărțile de judecată pronunțate de acești judecătoriĭ de la 1879 încoace, sunt date prin răpire de competință.

A interpreta art. 51 al. 2 în sensul că judecătorul de ocol însușește competența judecătoriilor comunale *numaĭ* în comunele urbane, iar nu și în cele rurale, ar fi a ne arunca într'o prăpastie fără fund, ar fi să lăsăm jumĕtate din populația țĕreĭ fără judecătorĭ, ar fi să facem o zaveră între toate articolele din această lege așa de scurtă și așa de ticsită de greșelĭ.

De sigur că intenția legiuitoruluĭ a fost să spue că în comunele urbane, precum și în comunele rurale reședințe de judecătoriĭ de ocoale, judecătoriĭ de ocoale însușesc și competința judecătoriilor comunale, iar trebuĭ ca noul legiuitor să nu uite a corija această altă greșală de.... condeiŭ.

In partea I a acestuĭ studiŭ am susținut părerea că chiar și în tîrgurile comune rurale reședințe de judecătoriĭ de ocoale trebuesc înființate judecătoriile comunale, așa că dacă această idee s'ar admite în lege ca o așteptăm, aliniatul 2 de sub art. 51 se va desființa cu desăvîrșire.

In numĕrul viitor voiŭ urma cu studiul competențeĭ judecătoriilor comunale în materie penală.

Arthur Gorovei.

„Adevĕrul" la Iași

Iași, 18 Septembre 1891.

D-le Director,

„Patrioțiĭ de la Iașĭ" sunt astă-zĭ maĭ zăpăcițĭ de cât în tot-d'a-una. Supĕrațĭ, confujĭ, rușinațĭ, — par'că le tot plouă și le ninge de o vreme încoace.

Și cum ar putea fi alt-mintrelea?

Bagajul de șurubăriĭ și de tertipurĭ li s'a ușurat de tot, sacul cu minciunĭ li s'a deșertat până la fund, vre-un eveniment politic, vre-o alegere, vre-o disolvare, te mirĭ ce, poate să survie dintr'un moment în altul... Ce se fac eĭ? cum maĭ daŭ ochĭ cu lumea? ce *formulă* vor maĭ găsi? ce etichetă vor maĭ împrumuta? sub ce veșmînt vor maĭ prezenta nesățioasele lor apetiturĭ bugetare?

Li s'a stricat, cum se zice, drumul în mijlocul caruluĭ, aŭ dat cu oiștea în gard, li s'a înfundat. Și acuma, dușĭ pe gândurĭ, posomorîțĭ, rușinațĭ, gândesc cu oare-care sfială la ziua judecățeĭ, — căcĭ va trebui să fie o zi a judecățeĭ.

*

Era într'adevĕr un caraghioslâc prea mare, o prea mare bătaie de joc.

De anĭ întregĭ naționaliĭ-liberalĭ și liberaliĭ-disidențĭ se ocăraŭ în chipul cel maĭ urîcios, se calificaŭ cu cele maĭ energice adiective, se denunțaŭ de cele maĭ înjositoare fapte.

De-odată *frațiĭ* liberalĭ îșĭ aduc aminte că sângele apă nu se face, îșĭ daŭ mâna, se prezintă braț la braț în fața publiculuĭ uimit până la stupefacție, fără ca o idee să-ĭ fi unit, fără ca cel maĭ nevinovat punct comun, care să aibă în vedere un interes public, să le fi slujit ca punct de trecere pentru această apropiere neașteptată.

Interesele personale i-aŭ despărțit; perspectiva satisfacereĭ aceloreașĭ interese i-aŭ unit. Iar publicul era pentru nimic în toate aceste divorsurĭ și încuscrirĭ. El trebuia numaĭ să știe că frațiĭ s'aŭ certat și că pe urmă s'aŭ împăcat, și-aŭ dat mâna ca să meargă alăturea — pentru că așa aŭ cerut și întâia și a doua oară *interesele țĕriĭ*... Pentru public e destul atâta! De ce i s'ar spune maĭ mult de cât trebue?

*

Și această încuscrire n'a fost de ajuns. Sindicatul, pentru a fi maĭ sigur că e la adăpost de orĭ-ce eventualitate, care l'ar fi amenințat cu falimentul, a plănuit o asociație maĭ mare, o asociație și cu conservatoriĭ. Cu chipul acesta acțiunile creșteaŭ. Poliția și administrația sunt acționarĭ remarcabilĭ în combinațiĭ de această natură, — și cine?... Mârzescu? Vizanti? Langa? Morțun? n'aveaŭ să înțeleagă acest lucru? Orĭ eĭ aveaŭ să dee îndărăt în fața vre-unuĭ mijloc care le-ar fi favorizat negustoria?

Drept vorbind, lucrul nicĭ nu era tocmaĭ greŭ. Conservatoriĭ eraŭ *„neagra reacțiune"* numaĭ pentru liberaliĭ-naționalĭ. Liberaliĭ disidențĭ însă, supranumițĭ și *lateralĭ*, aŭ avut tot-d'a-una

alte opiniunĭ despre partidul în fruntea căruia se află D. L. Catargiu. Cu o adorabilă elasticitate, eĭ aŭ căutat în tot-d'a-una să înpace principiile liberale cu cele conservatoare, partidul liberal cu cel conservator. Echilibriştiĭ *per excelentiam* eĭ aŭ păstrat locul de mijloc, la o egală depărtare între aceste două partide. Membri aĭ familieĭ liberale, aŭ cu toate aceste o adevărată admiraţie pentru D. L. Catargiu, pentru principiele conservatoare; gurile rele spun că favorurile ce nu le-aŭ fost nicĭ-odată refuzate de şeful conservatorilor,—chestie de condescendenţă!—ar fi avut şi ele partea lor de înrîurire, atracţiunea lor în toată această afacere familiară. În sfîrşit, destul atâta că liberaliĭ disidenţĭ n'aŭ făcut infidelităţĭ conservatorilor, din contra le-a sporit numĕrul adoratorilor cu ceĭ-l'alţĭ fraţĭ liberalĭ, *membri aĭ aceleiaşĭ familiĭ*.

Şi ast-fel sindicatul s'a mărit. Incuscrirea s'a botezat *Liga-moldovenească*—şi Liga moldovenească ajunsese o maşină infernală de alegerĭ. Sindicatul era o forţă cu neputinţă de învins.

*

Aşa s'a prezentat asociaţia cutezătoare de la Iaşĭ la alegerile generale trecute, aşa la alegerile judeţene, aşa la alegerile comunale.

Dar, ca la orĭ-ce negustorie necinstită, zizania a trebuit să intre în asociaţĭ. Încă de mult eĭ nu se maĭ înţelegeaŭ şi alegerea unuĭ deputat în locul luĭ Kogălniceanu a fost numaĭ prilejul când nemulţumirile trebuia să isbucnească şi divorţul să se declare.

Acuma tovărăşia e ruptă. Biata Moldovă a eşit pârlită. Toţĭ lighiştiĭ de frunte, toţĭ până la unul s'aŭ ales cu câte ce-va: care primar, care ajutoare, care deputat, care consilier judeţian, care consilier comunal,—şi pentru lighiştĭ a fi consilier nu însemnează nicĭ de cum a avea o însărcinare publică *nesalariată*,—care avocat al Statuluĭ, care preşedinte de consiliu judeţian... Numaĭ Moldova nu s'a ales cu nimic, *absolut cu nimic*; căt despre cetăţenĭĭ eĭ s'aŭ ales cu un număr de minciunĭ grosolane, neruşinate, sunt astă-zĭ maĭ edificaţĭ ca până acum asupra moralităţeĭ acestor saltimbancĭ fără pudoare.

*

Totuşĭ, lighiştiĭ simt că nu le e moale, simt încurcătura în care aŭ ajuns, simt posiţiunea falşă ce aŭ. Să renunţe la mandatele pe care le-aŭ smuls cetăţenilor prin minciună şi fraudă, - nu se îndură. Să se deslipească de bugetul în care s'aŭ înfipt,—imposibil, asta ar însemna pentru eĭ moartea. Să dea ochĭ cu cetăţeniĭ,—şi odată şi odată tot vor trebui s'o facă,—greŭ, greŭ de tot. Cetăţeniĭ îĭ vor întreba: Unde-ĭ Liga? ce s'a făcut cu Liga? ce aţĭ lucrat pentru Moldova? ce reforme, ce punct din program aţĭ realizat?... Şi dă! a da rĕspunsurĭ la aceste întrebărĭ nu-ĭ aşa uşor.

De aceea bieţiĭ lighiştĭ sunt acum posomoriţĭ, de par'că le tot ninge şi le plouă; de aceea aŭ pierdut mult din curajul, vecin cu obrăsnicia, cu care se purtaŭ maĭ 'nainte.

Sunt împrejurărĭ când oamenniĭ ceĭ maĭ puţinĭ sensibilĭ se ruşinează!...

*

Ceea ce ar dori acum lighiştiĭ ar fi să fie lăsaţĭ în pace; vremea şi uitarea să îngroape purtarea lor din urmă.

S'a svonit numaĭ că D-voastră, D-le Director, veţĭ veni la Iaşĭ să faceţĭ o întrunire publică şi să le cereţĭ socoteală, după cum aţĭ făgăduit cetăţenilor ieşenĭ, —şi deja suflarea lighistă tremură. Demascarea şarlataniei supără până şi pe ceĭ maĭ îndrăzneţĭ şarlatanĭ.

După cât aflu, liberaliĭ-naţionalĭ sunt ceĭ maĭ rĕsvrătiţĭ, ceĭ maĭ ireconciliabilĭ. Eĭ consideră ca ruptă pentru tot-d'a-una tovărăşia cu conservatoriĭ, fără ca însă să dorească şi ruperea unireĭ cu liberaliĭ disidenţĭ, fraţiĭ lor iubiţĭ şi iubitorĭ. Aceştia însă nu sunt de aceiaşĭ părere,—şi consecuenţĭ politiceĭ lor tradiţionale încearcă să înpace şi de acĭ înnainte capra cu varza. Eĭ ameninţă chiar pe liberaliĭ-naţionalĭ că vor continua Liga *numaĭ cu conservatoriĭ*,—se 'nţelege aceasta *cu părere de rĕŭ*.

Liberaliĭ-naţionalĭ sunt însă incorigibilĭ. Şi din această cauză chiar *unirea liberalilor*, unirea mareĭ familiĭ, făcută fără nicĭ o idee comună, se poate considera ca desfăcută.

Dar despre aceasta în corespondenţa mea viitoare.

Iassiensis.

CONSILIU GENERAL DE INSTRUCŢIUNE

Şedinţa de Joĭ, 19 Sept. 1891.

La 9 ore seara se deschide şedinţa sub preşedinţa D-luĭ ministru P. Poni.

Se citeşte sumarul şedinţeĭ anterioare şi punĕndu-se la vot se aprobă.

D. *Tacu*, luând cuvîntul în discuţiunea generală justifică maĭ întâiŭ procedarea de a se creea maĭ întâiŭ un proiect pentru învĕţămîntul primar; relativ la obligativitate combate pe D. Enescu şi susţine cu convingere mĕsurile prevĕzute în proiect, sprijină importanţa şi folosul grădinilor de copiĭ şi recunoaşte că se face un pas mare înainte prin unificare a învĕţămîntuluĭ cu aceiaşĭ programă la sat ca şi la oraş. În privinţa şcoalelor complimentare vorbeşte cu mult foc, avĕnd ferma convingere că ele vor avea un viitor mare. Susţine pĕrerea comisiuneĭ în sensul ca să fie un singur fel de şcoală normală. Combate sistema concursuluĭ, susţinĕnd numirea membrilor corpuluĭ didactic după proiect. Susţine principiul inamovibilităţeĭ corpuluĭ arĕtând foloasele imense ce decurg din ea. D-sa este de părere ca în proiect să se pună ceva şi pentru recrutarea şi numirea revizorilor şcolarĭ. Termină zicĕnd, că dacă se sacrifică milioane pentru fortificaţiĭ, se vor sacrifica şi pentru fortificaţia cultureĭ noastre naţionale.

D. *Leonardescu* cere închiderea discuţieĭ generale. D. *Mihăilescu* vorbeşte contra închidereĭ. Se pune la vot închiderea discuţieĭ generale şi se aprobă cu majoritate. Se pune la vot luarea în considerare a proiectuluĭ şi se votează cu foarte mare majoritate.

Se citeşte art. 1.

D. *Mihăilescu* vorbeşte despre obligativitate şi penalităţĭ, însă, fiind-că acestea fac parte din discuţiunea generală a fost invitat de D. Ministru să binevoiască a se ţine strict de cuprinsul art. 1, remâind a vorbi de penalităţile obligativităţeĭ la art 3 şi următorĭĭ. D. *Ministru* consultă consiliul din noŭ să dea un noŭ vot dacă încuviinţează să se înceapă din noŭ discuţiunea generală, pentru ca să acorde D-luĭ Mihailescu cuvîntul în discuţiunea generală. Ne-obţinĕndu-se un noŭ vot, D. *Mihăilescu* este invitat a vorbi asupra art. 1; D-sa însă refuză de a maĭ vorbi, declarând că nu se va maĭ înscrie pentru a vorbi asupra nicĭ unuĭ articol.

D. *Zaharia* cere a nu se zice: *fiĭ de cetăţenĭ românĭ* ci fiĭ de românĭ.

D. *Arbore* combate pe D. Zaharia susţinĕnd aceste zicerĭ tocmaĭ pentru ca şcoalele primare la înscriere să deie întâietate fiilor de cetăţenĭ românĭ, căcĭ la din contra, în câte-va zile, la începutul anuluĭ şcolar, se complecteazâ numĕrul şcolarilor încăpătorĭ în şcoală cu streinĭ născuţĭ în ţară şi directorul şcoaleĭ este nevoit a respinge pe o mulţime de fiĭ de cetăţenĭ românĭ. D-sa zice că ministerul este nevoit în fie-care an a înfiinţa nouĭ şcoale din cauza afluenţeĭ ce se observă la înscriere, la începutul anuluĭ şcolar; apoĭ, dacă obligativitatea se va aplica asupra tuturor românilor, adică asupra tutuor locuitorilor născuţĭ în România, ave-va ţara în deajuns şcoale pentru a-ĭ învĕţa? Nu. Dacă în lege se va zice *numaĭ fiĭ de românĭ*, copiĭ lor vor fi înscrişĭ ca astă-zĭ după ordinea prezentărĭ, în câte-va zile locurile se vor complecta şi fiĭ cetăţenilor românĭ carĭ vor venĭ maĭ în urmă cu 3, 4 zile vor fi respinşĭ şi dar vor rĕmânea în ignoranţă. D-sa este dar de idee de a se executa obligativitatea numaĭ asupra *fiilor de cetăţenĭ românĭ* şi numaĭ lor să li se ofere gratuitatea; termină spunĕnd că în Moldova în cele maĭ multe şcoale sunt 70 la sută streinĭ, şi că D-sa ca director la o şcoală din Iaşĭ voind să se convingă dacă aceasta este din cauza lipseĭ fiilor de cetăţenĭ românĭ saŭ nu, a făcut singur un recensimânt, ajutat şi de eleviĭ cl. IV, a somat prin somaţiunĭ scrise, distribuite prin poliţie, pe toţĭ cetăţeniĭ românĭ din suburbia în care e şcoala, ca pe ziua de 15 August să se prezinte cu copiĭ la şcoală şi în 10 zile toată clasa I-a s'a populat cu un numĕr de 85 şcolarĭ, fiĭ de cetăţenĭ românĭ şi a fost nevoit a respinge după 10 zile pe toţĭ fiĭ românilor ce nu eraŭ cetăţenĭ românĭ.

D. *Bădărău*, luând cuvĕntul, zice că D. Arbore dă un alt înţeles articoluluĭ 1 şi dar D-sa voeşte să esplice consiliuluĭ că dacă comisiunea n'a făcut nicĭ o modificaţie la acest articol, a înţeles că acest articol din lege nu legiferează întru nimic înscrierile benevole la şcoală.

D. *Ministrul P. Poni* esplică înţelesul acestuĭ articol. D-sa zice: evident că nu pot obliga să vină la şcoală de cât pe *fiĭ de cetăţenĭ românĭ* şi dar statul român nu poate da gratuitatea învĕţămîntuluĭ de cât *fiilor de cetăţenĭ românĭ*.

D. *Zaharia* zice că în Constituţie se zice că învĕţămîntul este gratuit.

D. *Ministrul P. Poni* respunde D-luĭ Zaharia că articolul din Constituţie nu se ocupă de alte naţionalităţĭ ci el regulează drepturile cetăţenilor românĭ.

D. *Virgolicĭ* susţine ca să se acorde învĕţămîntul gratuit şi streinilor adică celor ce nu sunt cetăţenĭ românĭ.

D. *Arion* combate pĕrerea D-luĭ Vîrgolicĭ susţinĕnd că misiunea educativă a şcoalelor noastre primare n'are în vedere de cât pe cetăţeniĭ românĭ.

Se pune la vot art. I aşa cum e redactat în proect şi se votează.

Se citeşte art. 2.

D. *Musicescu* propune ca la aliniatul din urmă a acestuĭ articol, fiind că majoritatea sătenilor nu ştiŭ citi să se adaoge pe lângă cuvintele *afişate* şi cuvintele *şi citite la biserică saŭ la primărie*.

P. S. S. Părintele Partenie, episcopul Dunăreĭ de jos propune ca în comisiunea de recensămănt să se pună şi preotul, fiind că, atât prin comunele rurale cât şi prin suburbiele celor urbane sunt o mulţime de copiĭ a căror naştere nu s'a declarat de părinţĭ, la starea civilă, preotul care-ĭ botează îĭ cunoaşte pe toţĭ.

D. *Bădărău* combate această propunere susţinĕnd cu argumente convingĕtoare, că punerea preotuluĭ în această comisiune este inutilă şi că dacă preoţiĭ botează copiĭ fără ca părinţiĭ lor să se presinte la eĭ cu buletinul oficeruluĭ stăreĭ civile, aceasta este o călcare a legeĭ care trebue pedepsită.

P. S. S. Episcopul Partenie spune că a crezut că face un serviciŭ dacă propune să se pună şi preotul în comisiune.

D. *Ministru P. Poni* recunoaşte că actele stăreĭ civile nu se ţin nicĭ astă-zĭ într'o perfectă regulă şi de aceea a prevĕzut în acest articol ca listele copiilor în etate de şcoală să se facă prin recensimĕnt. D-sa zice că dacă n'a pus pe preot în această comisiune cauza este că D-sa a prevĕzut o penalitate pentru oare-care pentru aceĭ din comisiune, carĭ nu-şĭ vor face datoria şi ne voind ca să fie pus în poziţiune de-a pedepsi pe preot nu l'a pus să facă parte în această comisiune.

Se citeşte amendamentul D-luĭ Musicescu şi punĕndu se la vot se admite.

Se pune la vot amendamentul propus pe P. S. S. părintele Partenie şi se respinge.

Fiind ora 12 se ridică şedinţa, anuntându-se cea viitoare pe Vinerĭ, ora 8 seara, când se va începe discuţiunea art. 3.

INFORMAŢIUNI

Maĭ mulţĭ părinţĭ de familie aŭ venit la redacţia noastră şi ni s'aŭ plâns că D. Poni a desfiinţat clasa VI de la Azilul *Elena Doamna* şi că aceasta ar fi în paguba copilelor D-lor.

Am cercetat la minister şi ni s'a rĕspuns: clasa a VI s'a desfiinţat pentru că era afară din lege; absolventele celor cincĭ clase pot să se prezinte la concursurĭ de profesoare cu drepturĭ egale cu absolventele a şase clase; şi că examenele se daŭ pe baza cunoştinţelor căpătate în cele cincĭ clase.

Decĭ desfiinţarea claseĭ VI nu e păgubitoare pentru nimenĭ.

—✻—

Ni se denunţă că cu, toate ordinele date, la regimentul 6, (Mihaĭ-Viteazu) şi maĭ ales în compania a 10, bătaia este la ordinea zileĭ.

Supunem cazul D-luĭ General Lahovary, spre a face să înceteze această barbarie.

—✻—

D. Pencovicĭ, inspectorul administrativ, a plecat aseară la Piteşti, spre a face o anchetă asupra unuĭ conflict ivit între Prefectul judeţuluĭ şi Primarul oraşuluĭ.

Bine merge administraţia!...

—✻—

Am atras deja atenţia asupra rĕuluĭ obiceiŭ de a se repara localurile de şcoală târziŭ, când trebue să înceapă cursurile.

Din comuna Pogoanele, judeţul Buzĕŭ, ni se scrie că primarul a pus să repare şcoala tocmaĭ la 16 Septembrie.

Ceĭ în drept ar trebui să ia mĕsurĭ serioase să facă să înceteze acest obiceiŭ rĕŭ.

—✻—

Ierĭ un cĕruţaş numit Nae Costache, trecea cu căruţa peste şinele drumuluĭ de fier, lângă gara Filaret, tocmaĭ în acel moment sosea şi un tren de pietrişŭ şi maşina lovind căruţa, a sfărâmat-o sprgĕndu-ĭ şi un butoiŭ cu 96 vedre de vin. Nae Costache a fost şi el rănit la un picior. Nenorocitul a fost transportat la spitalul Brâncovenesc.

—✻—

Din Tĕrgovişte ni se comunică că edificiul politic al D-luĭ C. Olănescu ameninţă că a cădea din cauza materialuluĭ prost cu care este construit, material care se poate asemâna cu acel întrebuinţat la clădirea palatuluĭ administrativ din Brăila.

—✻—

Duminecă s'a ţinut adunarea generală a societăţiĭ funcţionarilor publicĭ, în sala Nr. 18 a palatuluĭ Universităţeĭ; a fost presenţĭ 242 membri. S'a aprobat darea de seamă pentru anul IX-lea societar, dându-se descărcare consiliuluĭ central de gestiunea sa pe anul trecut. S'a decis a se exprima mulţumirĭ din partea adunăreĭ generale pentru donaţiunea de 5.000 leĭ făcută fonduluĭ filantropic de societatea Disconto Gesellschaft din Berlin, S. Bleichröder din Berlin şi Banca Naţională a Românieĭ. S'a aprobat a se interveni pe lângă D. Primar al Capitaleĭ de a oferi societăţeĭ un loc în centrul Capitaleĭ pentru a se construi un local, iar pentru efectuarea cheltuelilor pentru clădire s'a decis a se face o loterie dupe exemplul celeĭ făcute de Ateneŭ. S'a proclamat ca membriĭ onorificĭ aĭ societăţeĭ persoanele următoare: Doamnele Ecaterina G. Gr. Cantacuzino, Simona Al. Lahovary, Elena Sc. Ferechide, Caleroe Chrisoveloni, D. George D. Vernescu, ministru de finance, D. Const. Boerescu, preşedintele Senatuluĭ, şi D-niĭ senatorĭ carĭ aŭ fost în diferitele comisiunĭ cu ocazia votăreĭ proiectuluĭ de lege pentru recunoaşterea societăţeĭ de persoană morală şi juridică şi anume: D-niĭ Miltiade Theodosiade, Colonel I. Logadi, Th. Lerescu, I. N. Alexandrescu, Petru Millo, N. At. Popovicĭ, George Sturdza, Mihail Lămotescu, Amza Jianu şi Thoma Mar. Ocneanu. S'a decis să se plătească 5 la sută divident la capitalul economic al fie-căruĭ membru. S'a decis ca ajutoarele celor fără funcţiune să se plătească din încasările anuluĭ curent.

S'a decis ca şedinţa să se continueze Duminecă 22 Septembre 1891 la orele 12 şi jum. ziua tot în sala Nr. 18 a Universităţeĭ.

S'a decis ca aniversarea celuĭ de al X-lea an la 31 Ianuarie 1891 să se serbeze printr'un banchet.

—✻—

Zilnic suntem întrebaţĭ ce s'a făcut cu loteria Reuniuneĭ femeilor române, al căreia ultim termen de tragere a expirat deja de la 15 Iunie. S'a tras, orĭ nu? Şi dacă s'a tras, care sunt numerile câştigătoare?

Rugăm şi noĭ la rîndul nostru pe D. ministru interne să rĕspundă la aceste întrebărĭ juste.

—✻—

D. Ion Angelescu, din Ocnele-Marĭ, ne înştiinţează că de la 12 Septembrie încoa, n'a maĭ primit *Adevĕrul*. Noĭ 'l-am expediat regulat.

Rugăm pe D. Colonel Gorjan să ne spue D-sa de ce nu se duce ziarul abonatuluĭ nostru?

—✻—

Posta din Galaţĭ anunţă lectorilor seĭ că D. Lascar Catargi a intervenit, pe lângă colegul sĕŭ de la rezbel, pentru reînfiinţarea şcoaleĭ de marină în acel oraş.

Felicitările noastre D-luĭ ministru de interne, dar îĭ rugăm a stărui ca deschiderea acesteĭ şcolĭ să se facă cât maĭ curând.

—✻—

Primim contra primaruluĭ Ion Anastase din comuna Rucăr, judeţul Muscel, denunţărĭ, care ar trebui să'l dea pe mâna parchetuluĭ.

Acest primar nu cruţă nicĭ un mijloc şi nu lasă să'ĭ scape nicĭ o ocasie, ca să se înbogăţească în paguba comuneĭ.

Aşa cu felinarele întreţinute de comună pentru luminarea eĭ, îşĭ luminează un hotel al sĕŭ; lemnele cumpărate de comună pentru facerea arcurilor de triumf cu ocazia duccreĭ Regeluĭ pe acolo, le-a dus acasă la D-sa şi le-a întrebuinţat la clădirea hanuluĭ sĕŭ. Tot acest primar ar fi fiind şi opt sute de leĭ daţĭ de Rege pentru plata cailor şi călăreţilor ce l aŭ întovărăşit în escursiunea de la Dâmbovicioara.

Tot pentru plata cailor a votat şi consiliul comunal 110 leĭ; primarul n'a plătit nicĭ până astăzĭ.

Percepe, contra legeĭ, câte patru leĭ de streajă de fie care locuitor; baniĭ-ĭ bagă în buzunar şi comuna rĕmâne fără paza de noate.

Locuitoriĭ aŭ reclamat în toate părţile şi nicăierĭ nu găsesc dreptate.

Atragem atenţia celor în drept asupra acestuĭ primar. Să cerceteze şi de vor fi adevĕrate cele ce ni se denunţă să'l revoace şi să'l trimeaţă înaintea justiţieĭ.

Călcările de lege nu trebuesc să rĕmâe nepedepsite.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

FELIX DE STEYNE

(26)

Misterul de la Turnul Eiffel

X

O ştire preţiósă e adusă de un Domn

Când a vĕzut aşa, poliţistul 'şĭ-a uitat de orĭ-ce prudenţă, s'a repezit la el, 'l-a apucat de braţ şi a început să strige:

— D-ta aĭ lovit cu pumnalul pe Fontanes!

Par'că deşteptat tresărind de cuvintele acestea, Randel se uita la Darantin sperĭat şi cu un hohot înfiorător, drăcesc, îĭ eşi din gât.

Apoĭ cu o zmucitură scăpă din mâinile poliţistuluĭ şi o luă spre balcon, la colţul turnuluĭ şi puse piciorul peste Balustradă. Darantin care se luase dupe el, îl apucă, să'l oprească.

Dar nebunul, dupe galeria exterioară, se prăvăli scoţând un hohot de rîs noŭ.

Un murmur de spaimă se auzi între ceĭ ce eraŭ de faţă şi care credeaŭ că Randel se sinucide. Poliţistul, pe care nimenĭ nu 'l băgase de seamă, se folosi de turburarea generală, ca să coboare cât maĭ repede.

Jos nu vedea nicĭ o agitare. Corpul trebuia să fi căzut pe soclul enorm al picioruluĭ turnuluĭ, afară de vederea celor ce se plimbaŭ.

Când Darantin a ajuns jos şi a dat ocol soclului, a băgat de seamă că căderea nicĭ n'a fost băgată de seamă.

Câţĭ-va inşĭ eraŭ în partea aceia şi se întrebaŭ:

— A căzut cineva?

— Nu, trebuie să fi aruncat cineva ceva...

Poliţistul îĭ întrebă.

Nu ştiaŭ nimic, nicĭ nu auziserā nicĭ nu vĕzuserā nimic; se opriserā să întrebe pe alţiĭ ce eraŭ acolo înaintea lor şi care nicĭ nu ştiaŭ nimic.

Darantin se întoarse la biroul ascensorului.

— Du-te de caută pe comisarul poliţienesc, şopti el la urechea unuia din agenţĭ, spune-ĭ că s'a întâmplat un accident, spune-ĭ să vie la mine.

Atuncĭ se strecură prin pădurea de copacĭ înfipţĭ într'un bloc de zidărie cît un palat de mare, şi, după cîte-va minute de căutare în întuneric, descoperi, turtit un pachet omenesc.

Se plecă, îĭ căută prin buzunare şi găsi un smoc de cheĭ.

Poliţistul era asudat grozav. Se şterse pe frunte, îşĭ închee pardesiul bine şi se adăposti pe dupe o traversă lată.

Două umbre se iviră îndată, pierdute în îmbinările fieruluĭ.

— D-ta eştĭ, D-le comisar? întrebă poliţistul.

— Uite! D-nu Darantin! respunse acesta. Cum ved, vĕnezĭ pe moşia mea.

— De astă dată, crez că am doborît un vînat mare.

— Ce-ĭ?

— Am să 'ţĭ spuĭ maĭ tîrziŭ.

— Cunoştĭ victima accidentuluĭ?

— Da şi nu.

— Un om a căzut de sus.... Poate că are hârtiĭ la el.

— De are, le veĭ păstra pînă la ordin noŭ.

— Trebue să 'l transportăm la domiciliul luĭ?

— Nu. Dupe ce se va închide exposiţia, îl veţĭ trimite la morgă. Atâta aveam să 'ţĭ spuiŭ... La revedere.

Poliţistul deja se departa.

Setos să ştie, comisarul se luă dupe el.

— Dar înfăţişit, D-le Darantin, a căzut de sus.... a vĕzut lumea..... numaĭ de cât trebue făcută anchetă. Cum s'a întâmplat?

— Fă anchetă, de vreĭ, rĕspunse Darantin scurt; dar nu uita că corpul trebue dus la morgă.

Şi se făcu nevĕzut, fără să satisfacă curiositatea comisaruluĭ.

Avea grabă să lămurească bănuelile ce nu'ĭ daŭ pace.

Ca să se lămurească bine, singurul mijloc era să se ducă în strada Faisan şi să facă perchisiţie la domiciliul mortuluĭ.

Intîiŭ se duse la biuroul comisaruluĭ secţieĭ, care lipsea.

— Aĭ să viĭ cu mine, zise el secretaruluĭ.

— Pe vremea asta şi fără mandat?

Darantin scoase o hârtie iscălită de prefectul poliţieĭ.

Era un ordin de perchisiţie, în alb. Scrise numele şi adresa luĭ Randel.

— Iată, cine rĕspunde de tot, făcu Darantin.

— Dar, D-lor, strigă speriată portăreasa din strada Faisan când vĕzu hîrtia ce'ĭ puse Darantin subt nas, bietul D. Randel nu-ĭ acasă.

— Ştiŭ, rĕspunse poliţistul brutal; D. Randel e mort.

— Mort!

Şi biata femee căzu moale pe un scaun.

— Aide, aĭ să te boceştĭ altă dată, strigă poliţistul, du-ne maĭ iute sus.

— Cheea nu-ĭ la mine.

— Uĭ-te-o! spuse Randel arĕtându-ĭ smocul luat din buzunarul luĭ Randel.

— Mi s'aŭ tăiat picioarele! murmură portăreasa.

Nu puteţĭ şi să vĕ ducetĭ şi fără mine? ..... E în rîndul al cincilea.... numele e scris pe uşă.

— E destul; dă-ne o luminare.

Şi Darantin porni în sus pe scară, după ce luă lampa ce ardea în chiliuţa portăreseĭ.

In rîndul al douilea luă pe secretar cu el. Când ajunse la al cincilea, uşa luĭ Randel era în faţă. Darantin îĭ dete luĭ smocul cu chei.

— Deschide, îĭ zise el.

Secretarul, mirat de agitarea luĭ, se supuse.

— Treci înainte, făcu Darantin.

Locuinţa funcţionaruluĭ D-luĭ Labruny se compunea numaĭ din două încăperi: un fel de tindă neagră şi odaea ce da în stradă.

In tindă era un cuer.

Darantin deşertă toate hainele dupe el şi pe toate le aruncă jos pe parchet. Nimic.

Rĕsuflă.

Ceĭ doĭ oamenĭ intrară în odaie.

Şi aci tot nimic.

Un detaliŭ isbi ochiul cercetător al poliţistuluĭ: între un dulap şi o masă, vĕzu capetele aurite ale maĭ multor...

(Va urma)

FIRMIN JAVEL

CĂSĂTORIE CU CUȚITUL

Câte-va picăturĭ de ploae cădeaŭ încet de pe frunzele strĕlucitoare, cam roșite, ale ulmilor din vecinătatea castelului de V.... In partea despre rĕsărit cerul se 'nsenina tot maĭ mult și da semne de o zi frumoasă de Toamna.

La ceasurile 6 de dimineața, dupe cum fusese învoiala în ajun, 1 Septembrie 186.... eram toțĭ sub arme, cu cartușiera pe burtă și cu, țigara în gură.

Toțĭ... saŭ maĭ toțĭ, fiind-că în momentul când gazda noastră, contele de T... voi să dea semnalul plecărĭ, băgă de seamă că D. Grandvilain, procuror imperial la B... nu se coborîse încă din camera sa.

Insfîrșit veni procurorul.

— Acum, plecăm! zise contele de T..., aidem, domnilor, la Văgăuna-Lupilor!

Pornirăm.

Contele mergea 'nainte cu D. Bernot, un om trist: bietul om era nemîngâiat fiind-că'ĭ murise singurul copil ce avea; nu venise la vînătoare acum de cât fiind-că spera să primească glonțul care să'ĭ curme desnădejdea! In urma lor mergeaŭ doĭ artiștĭ, prietenul C... și sculptorul D... carĭ discutaŭ despre arta... de a cultiva pămîntul, singura artă poate în care nu se pricepeaŭ de fel!

Dupe dînșiĭ mergeaŭ maĭ mulțĭ alțiĭ. Insfîrșit, falnic, cu capul sus, cu pușca pe umĕr, venea D. procuror imperial din B... care, în ajun, se lăudase că are să împuște grozav de multe vînaturĭ.

Era însoțit de subsemnatul. Eŭ mĕ lipisem de dînsul fiind-că mĕ interesa. Presimțiam într'însul un tip.

— Am sosit, domnilor, zise contele de T....

In adevĕr, guardul, țiind câiniĭ în mână, ne aștepta acolo, în culmea drumuluĭ și în marginea pădurĭĭ, într'o răriște în care rĕspundeaŭ treĭ drumurĭ. Câiniĭ, îndată ce fură slobozițĭ în pădure, începură să latre. Fie-care dintre noĭ se conformă instrucțiunilor guarduluĭ, care preciză maĭ cu seamă adresându-se D-luĭ procuror imperial.

Particularitatea aceasta mĕ izbi și băgasem de seamă pe figura luĭ Briquet, guardul particular al conteluĭ de T... un fel de rictus pe care ar fi putut cineva să'l califice de mahiavelic.

Pentru ce Briquet, vorbind unuĭ magistrat, cutezase să zîmbească ast-fel, el care era așa de respectuos cu invitațiĭ stăpînuluĭ sĕŭ?

Alt-fel guardul era un om cum se cade și chiar frumos: nalt, uscat, cu fața bronzată, căruia 'ĭ ședea foarte bine livreaua de catifea brună. Maĭ avea o mustață groasă și o barbă lungă albe ca neaua.

Nu trecu mult și izbucniră pocnetele de pușcă.

Un iepure fugi pe subt picioarele mele; trăseĭ, iepurele se făcu nevĕzut și pe când alergam spre locul unde credeam că căzuse, mĕ opriĭ d'odată.

D. de Grandvilain, pe care 'l lăsasem voios, sta în picioare, galben, cu privirea zăpăcită, rezimat de un stejar tînĕr. In fața luĭ, în marginea unuĭ tufiș, sta un alt om și'l privea. O privire de rĕzbunător!

Cine era omul acesta îmbrăcat cu o bluză albastră și murdară, cu pĕrul aspru și zburlit ca și barba, și pentru ce se uita el așa de rĕŭ la d. de Grandvilain, căruia 'ĭ clănțăneaŭ dințiĭ de frică?

Vruseĭ să'ĭ sar în ajutor, însă mĕ gîndiĭ că maĭ bine ar fi ca să rĕmân neutru.

— Mișelule! zise de odată omul în bluză, scuipând vorba asta în fața magistratuluĭ.

— Ce vreĭ? întrebă acesta cu un glas stins.

— Vreaŭ să știŭ ce s'a făcut fata mea în vremea cât m'aĭ ținut în temniță!

— Nu știŭ! zĕŭ! nu știŭ!

— Spune!

Omul scoase un cuțit din buzunar. D. de Grandvilain făcu un gest de groază nebună. Instinctiv, eŭ puseĭ pușca la ochĭ, gata să trag.

— Fata D-tale este fericită, prea fericită! îngînă el.

— Mințĭ! zise tatăl. Dupe ce m'aĭ osîndit pe nedrept, pentru ca să scapĭ de mine, aĭ sedus'o și însfîrșit aĭ părăsit'o. Iacă ce s'a făcut fiica mea, iacă ce voiam să'țĭ spun!

— Și dacă ar fi așa, pentru ce m'aĭ pîndit aci? zise d. de Grandvilain.

— Aicĭ nu eștĭ în cabinetul tĕŭ și nu aĭ dreptul să mĕ întrebĭ. Cu toate astea, aĭ să fiĭ mulțumit... Te am pîndit pentru că vreaŭ să te silesc să 'țĭ îndreptezĭ greșala.

— Dar... o condamnare pentru delict de vînătoare nu este infamantă; ș'apoĭ, ți-aĭ făcut pedeapsa și nu știŭ..

— Nu'ĭ vorba de mine ci de fata mea, m'auzĭ?

— Vreĭ să iaŭ de nevastă pe fata D-tale?

— Poate vreĭ maĭ bine să te omor ca p'un câine!

Urmă o tăcere de câte-va secunde.

D. de Grandvilain se uită în dreapta și în stînga, căutând un mijloc de scăpare. Pe mine mĕ interesa mult omul în bluză.

— Fie! zise însfîrșit magistratul.

— Un *Ah*! puternic fu tot rĕspunsul omuluĭ în bluză.

Atuncĭ, îĭ vĕzuĭ p'amîndoĭ apucând pe o potecă și ducêndu'se într'o cârciumă în marginea pădureĭ. Omul băgă o chee în broasca ruginită, și ușa se deschise încet. Procurorul intră înainte; peurmă omul și îndată și închise ușa.

M'apropiaĭ și vĕzuĭ, printr'o crăpătură a oblonuluĭ, pe d. de Grandvilain stând lângă o masă mică țărănească, și scriind, scriind, scriind.

Pe urmă se sculă.

Eŭ fugiĭ în tufișul care slujise de decor actuluĭ întîĭ al drameĭ. Auziĭ pe omul cu bluza zicênd: „la revedere!" și 'l vĕzuĭ că bagă hîrtia în sîn. Pe urmă se făcu nevĕzut.

— Eĭ bine! aĭ fost fericit? ziseĭ d-luĭ de Grandvilain, apropiindu-mĕ, cu zîmbetul pe buze, de dînsul.

— Negreșit! negreșit! însă fericirea costă foarte scump! rĕspunse el vorbind par'că singur.

Peste o lună, d. procuror imperial din B... se cununa cu domnișoara Claireta Giboudot, spre marele scandal al aristocrațieĭ din partea loculuĭ; însă tineretul din B... felicită pe omul acesta cinstit care nu se da înapoĭ când era vorba de o căsătorie de inclinație.

I. S. Spartali.

Regele la Monza

MONZA, 19 Septembre.—Regele Carol a petrecut erĭ noapte și va petrece și noaptea viitoare la Monza. El se va întoarce mâine la Pallanza. El a vizitat azĭ dimineață însoțit de Regele ItalieĬ catedrala și tesaurul. Ceĭ doĭ suveranĭ s'aŭ plimbat împreună prin împrejurimĭ.

Regele Humbert a conferit generaluluĭ Florescu marele cordon al S-ților Mauriciu și Lazare, D-luĭ Kalindero marele cordon al Coroaneĭ Italieĭ. Colonelul Robescu a fost numit mare ofițer al Coroaneĭ Italieĭ și D-nu Mavrocordat comandor al aceluiaș ordin.

ROMA, 19 Septembrie. — *Riforma* zice că Regele RomânieĬ nu s'a dus la Monza pentru motive politice. El a fost chemat în Italia de o împrejurare dureroasă de familie și a profitat de această ocasie pentru a da o probă de amiciție Regeluĭ, Regineĭ și țăreĭ carĭ profesează pentru România niște sentimente sincere de frăție.

ULTIME INFORMAȚII

D. Vintilă Rosetti, în numĕrul de azĭ al „Românuluĭ", amestecă pe radidalĭ, pe republicanĭ și pe conservatorĭ la un loc într'un fel de ceată de adulatorĭ aĭ D-luĭ Poni.

Directorul „Românuluĭ" maĭ spune că nu face parte din nicĭ una din aceste grupărĭ politice și că singur D. Bădărău îĭ cunoaște principiile.

Din parte-ne, asigurăm pe D. Vintilă Rosetti că nu suntem adulatoriĭ D-luĭ Poni; maĭ mult, că nu suntem în totul de acord cu D-sa asupra reformeĭ învĕțămêntuluĭ sătesc.

Vom dovedi aceasta în curînd.

Până atuncĭ, am ruga pe Directorul „Românuluĭ" să ne facă, atât nouă cât și opinieĭ publice, un serviciŭ de cea maĭ mare urgență: să ne spuie adică din ce grupare politică face parte și să ne destăinuiască și nouă misterul cunoscut numaĭ de D. Bădărău.

Alt-fel, suntem geloșĭ de norocul acestuĭ din urmă și gelozia e un sfetnic rĕŭ.

—✠—

Ziarul sindicatuluĭ electoral din Galați, adică *Posta* D-lor Ressu-Robescu-Poenaru, s'a supĕrat foc pe *Adevĕrul* pentru că a publicat o corespondență din jud. Covurluiŭ, al căreĭ conținut înfierează actuala administrație de acolo.

Omul la supărare se crede în stare să facă lucrurĭ peste puterile luĭ. Așa și *Posta*. De necaz, s'a apucat să facă spirit și a reușit să dea naștere următoarelor caraghioslîcurĭ: *deatreba* corespondentuluĭ, *deschiderea dulapuluĭ de către confrațiĭ* și alte juvaerurĭ la fel.

Păcat de osteneală, cumătro! Nu'țĭ face sînge rĕŭ, căcĭ aperĭ administrația actuală a Covurluiuluĭ ca funia pe spînzurat.

—✠—

I. P. S. S. Mitropolitul Primat a declarat în cercul familieĭ sale, când a fost la Botoșanĭ, că se va retrage de sigur din înalta Sa funcțiune, la o monastire, îndată ce Regele se va întoarce în țară.

—✠—

Operațiunile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 19 Sept. 1891.

Grâŭ bulg. de 58 libre 13.65, grâŭ bulg. de 55 libre 12.35, grâŭ bulg. de 56 libre 12; orz de 42 libre 6.40, orz de 43 jum. libre 6.65, orz de 43 jum. libre 6.40, orz de 43 libre 6.65, orz de 46 libre 7.20, orz de 45 și un sfert libre 6.85, orz de 47 jum. lib. 7.70; porumb de 57 treĭ sferturĭ libre 9; rapiță de 52 libre 17.75.

Cerealele sosite pe apă: Grâŭ hect. 1000. Pe uscat: Grâŭ hect. 1300, orz 5000, meiŭ 1000.

—✠—

Cu începere de la 15 Noembre cel mult, va începe să apară în Botoșanĭ un ziar politic hebdomadar, organ *liberal-independent*, intitulat *„Botoșani"*. El va fi de format mare și va avea o redacțiune îngrijită.

—✠—

In comuna Șerboeni, județul Argeș, lângă gara Costești, D. Gheorghe B. Ciropol a fondat o școală pentru sătenĭ, promițênd că în curând va îngriji pentru biserică. Fapte ca ale D-luĭ Ciropol ar trebui imitate maĭ des de grecĭ, care pot să facă binele cu puține sacrificiĭ, față cu avantagele ce le dă țara Românească.

—✠—

Procesul abuzurilor de la Fortificațiĭ se va judeca de curtea cu jurațĭ Marțĭ 24 și Miercurĭ 25 curent.

Este un numĕr foarte mare de martorĭ.

—✠—

Ni se afirmă că Lunĭ a fost adus la spitalul militar un soldat mort din causa bătăilor în casarmă.

Părințiĭ mortuluĭ, înștiințațĭ, aŭ venit la spital și aŭ cerut cadavrul copiluluĭ lor spre a'l înmormânta la țară.

De Lunĭ până Joĭ, biețiĭ țăranĭ umblară plîngênd de la spitalul cel noŭ la cel vechĭ, rugând să li se dea copilul, dar a fost imposibil să'l poată scoate din ascunzĕtura spitaluluĭ.

Joĭ a fost pus cadavrul în căruță și dus nu se știe unde spre a nu se da de urma cadavruluĭ pe care s'ar fi vĕzut urme de loviturĭ, dacă nu înțepăturĭ și tăeturĭ de sabie.

D. ministru de rĕzboiŭ să cerceteze dacă denunțarea de maĭ sus e întemeiată.

—✠—

Iată noĭ lămurirĭ asupra crimeĭ de la Satul Bulgaru: Când bandițiĭ aŭ voit a intra pe fereastră, D. Ogrezeanu a eșit afară și a tras un foc de revolver, cu care a rănit pe unul din ceată, atuncĭ D. Ogrezeanu s'a simțit apucat pe la spate și trântit jos.

Spre a se apăra, începu a lovi în cap cu arma pe cel care'l ținea până ce maĭ veni unul și'ĭ dete o lovitură de cuțit, apoĭ veniră și cel-lalțĭ și'l legară cu un ștreang.

D-na Ogrezeanu, care țipa în casă, fu legată și trîntită sub un biuroŭ. Ogrezeanu de asemenĭ fu târît în casă.

Hoțiĭ aprinseră atuncĭ maĭ multe lumânărĭ spre a lua baniĭ din sertare, prin aceasta eĭ fură recunoscuțĭ de D-na și D. Ogrezeanu că sunt niște țĕranĭ carĭ aŭ lucrat vara la moșia D-lor Ogrezeanu.

Eĭ se numesc: Ghiță Păun Vlăsceanu, Gheorghe Achim, Stancu Grigore Lungu, Niculae Nica și Niculae Frangulea, carĭ sunt arestațĭ.

—✠—

Inaugurarea capeleĭ de la cimitirul Sfînta-Venerĭ, se va face Dumineca 22 curent.

—✠—

Suntem rugațĭ din partea Domnilor *Lincoln Bennett & Co*, celebri fabricanțĭ de pălăriĭ englese, Sackville Stre-3, Piccadilly Londra, să anunțăm că *singurul representant* în toată România al firmeĭ D-lor și al firmeĭ *Melton & Co.* care le aparține, este D. **S. FAIN**, Bucureștĭ, Calea Victorieĭ, Nr. 52, pentru a se feri publicul de contra-facerĭ.

—✠—

Astă-zĭ pe la orele 3 fără un sfert s'a aprins o casă a locuitoruluĭ Gheorghe Petre, din strada Dorobanților Nr. 156.

A ars o parte din învelitoare și niște fîn care era în pod. Pompieriĭ aŭ stins îndată focul, care se crede că a provenit de la un chibrit aruncat în talașĭ de lucrătorĭ.

Nuvela

Misterul de la Turnul Eiffel

fiind aproape de sfârșit, vom începe imediat publicarea celuĭ maĭ noŭ roman al luĭ

PAUL D'AIGREMONT

MAMA ȘI MARTIRA

Acest roman, plin de peripețiĭ dramatice, publicat de *Petit Journal*, **a obținut un succes colosal în Franța.**

Nu ne îndoim că și la noĭ va fi acelaș succes.

Bibliografie

A apărut de sub tipar poema D-luĭ Alexandru Obedenaru intitulată *Spleen*.

—✠—

A apărut: *Raporturile între Gramatică și Logică, c'o privire sintetică asupra părților cuvîntuluĭ, prelegerĭ ținute la universitate de Lazăr Șăineanu*, Bucureștĭ, editura librărieĭ Soceck et comp. Prețul 3 leĭ 50 banĭ.

INCUNOȘTIINȚARE

Anunț printr'aceasta doritoarelor și doritorilor de artă, că de la 15 Septembrie, anu curent, redeschiz *atelieru de pictură*, așezat în casele mele, din Bucureștĭ, strada sculptureĭ Nr. 15. Lecțiile le predaŭ eŭ însumĭ, de treĭ orĭ pe săptămână, cu prețul lunar de 15 leĭ.

Asemenea încunoștiințez, că în rîndul de jos al sus ziselor case, primesc elevĭ internĭ, pentru clasele primare și gimnasiale, cu prețul de 600 leĭ, pe anul școlar, avându-șĭ toată întreținerea necesară.

D. Marinescu, *profesor*

Bucureștĭ, 1891 August 24

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREŞTI:

Bucureştĭ Iaşĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureştĭ la ora 7 dim., din Ploeştĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focşanĭ 1,20 p. m., din Mărăşeştĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Paşcanĭ 9,04 s., soseşte în Iaşĭ 11.20 s. — Accelerat, pleacă din Bucureştĭ 9.35 seara, din Ploeştĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1.46 dim., din Focşanĭ 2.43 dim., din Mărăşeştĭ 3 26 d., din Adjud 4 13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Păşcanĭ 8,40 dim., soseşte în Iaşĭ la 10,45 dim.

Bucureştĭ-Vasluĭ, Brăila-Galaţĭ, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ la 7.50 seara, din Ploeştĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focşanĭ 1,37 nóptea, din Mărăşeştĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., soseşte în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galaţĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea. din Barboşĭ 3,22 d., soseşte în Galaţĭ 4 dim.

Bucureştĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 7.10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteştĭ 9,38 seara, din Costeştĭ 10,06 seara, Slatina 11.27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiaşĭ 1,40 dim., din Turnu-Severin 3,40 dim., soseşte în Vêrciorova 4 02 dim. — De persoane pleacă din Bucureştĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleştĭ 11,04 dim., din Piteştĭ 11,37, din Costeştĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4,11 p. m., din Filiaşĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, soseşte în Vêrciorova 8,30s. — Fulgerul pleacă din Bucureştĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteştĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9.45 seara, din Filiaşĭ 10.30 seara, din Turnu-Severin 12.38 noaptea, soseşte în Vêrciorova 1,00 noaptea.

Bucureştĭ-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 2 35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleştĭ 5.24 seara, din Piteştĭ 5,50 seara, din Costeştĭ 6.20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 soseşte la Craiova 10,05 s.

Bucureştĭ-Piteştĭ, direct persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleştĭ 9.44 d., soseşte la Piteştĭ 10,44 d.

Bucureştĭ-Galaţĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 9,40 d, din Ploeştĭ 11 48 d., din Buzĕŭ 2.55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboşĭ 5,59 p. m., soseşte Galaţĭ 6,35 seara.

Acelaşĭ tren spre Tecucĭ. — Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3 49 p.m. din Focşanĭ 7,48 seara, din Mărăşeştĭ 8 30 seara, soseşte Tecucĭ 9,45 seara.

Bucureştĭ-Predeal, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 4.40 p. m, din Ploeştĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, soseşte Predeal 9,25 seara.

Accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 7,40 d., din Ploeştĭ 9,27 d., din Câmpina 10 26 d., din Sinaia 11,38 p. m., soseşte Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 8,50 d., din Ploeştĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., soseşte Predeal 1,56 p. m.

Bucureştĭ-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureştĭ 5,35 dim. soseşte Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureştĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., soseşte Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureştĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, soseşte Giurgiŭ 7,48 s.

Bucureştĭ-Călăraşĭ, Feteştĭ-Slobozia, pleacă din Bucureştĭ 7,50 dim., soseşte Călăraşĭ 12,20 p. m. Feteştĭ 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREŞTI:

Din Iaşĭ 7,30 d. şi la 9,55 seara.
Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.
Din Predeal 12 10 p. m. 8,50 s. şi la 9,30 seara.
Din Galaţĭ 8,40 dim. 5,10 s.
Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.
Din Craiova 1 p. m.
Din Piteştĭ 9,10 seara.
Din Călăraşĭ 6,25 s.
Din Giurgiu 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. şi 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.